

Arbetsmiljö, miljömedvetenhet och ergonomi

Nu ska vi titta närmare på olika serviceyrkens arbetsmiljö och miljömedvetenhet. Ergonomi ingår under rubriken arbetsmiljö och har därför inget eget kapitel.

Mycket avseende arbetsmiljö är reglerat i olika lagar och därmed ofta inte förhandlingsbart. Det är alltid tillåtet att ha bättre arbetsmiljö än vad lagen föreskriver.

Miljömedvetenheten är ett område vars betydelse ökat de senaste åren. Lagstiftningen inom området skärps regelbundet. Att arbeta miljösmart, gå utöver lagar och förordningar, kan vara en konkurrensfördel.

Diagnostiskt test

Här kommer några inledande frågor.

Om du svarat fel på någon eller några av frågorna behöver du troligen en genomgång av denna modul. Börja med första kapitlet och gå sedan vidare genom hela modulen.

Du kan också välja att gå direkt till det kapitel som behövs repeteras.

Detta diagnostiska test kan köras hur många gånger som helst utan att resultatet registreras.

Oskar Persson
P&L Nordic AB

A

Diagnostiskt test

Arbetsmiljön ska vara likadan på alla företag.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Diagnostiskt test

Fysisk och psykisk arbetsmiljö är samma sak.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:2

Diagnostiskt test

Butiker har inga arbetsmiljöproblem.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:3

Diagnostiskt test

Det bör finnas tydliga regler för hur arbetsmiljön i butikskassan ska utformas.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Diagnostiskt test

I arbetet på lager kan det ingå tunga lyft.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:5

Diagnostiskt test

Kontorsarbete sliter inte på kroppen.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:6

Diagnostiskt test

Den psykiska arbetsmiljön är mindre viktig än den fysiska.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:7

Diagnostiskt test

Samarbete är en del av arbetsmiljön.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:8

Diagnostiskt test

Många anställda i servicebranscher jobbar oregelbundna tider.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Diagnostiskt test

Stress på arbetet "släpper" när man slutar för dagen.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:10

Diagnostiskt test

Olyckor med el är alltid livshotande.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:11

Diagnostiskt test

Arbetsmiljön kan påverka ett företags rykte.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Diagnostiskt test

Företagets skyddsombud är huvudansvarig för arbetsmiljön.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Diagnostiskt test

Att alltid sälja till lägsta pris är det miljövänligaste?

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:14

Diagnostiskt test

Alla företag har en miljöpolicy.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:15

Diagnostiskt test

Arbetsmiljöpolicy och arbetsmiljöplan är inte samma sak.

- ☐ Sant
- ☐ Falskt

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:16

Diagnostiskt test

Det diagnostiska testet är nu avslutat

Om alla frågorna är rätt besvarade, gå antingen direkt till modultestet i slutet av denna modul, eller fortsätt till första kapitlet.

Om du svarat fel på någon eller några av frågorna behöver du troligen gå igenom de olika kapitlen i denna modul. Du kan välja att gå direkt till det kapitel som behövs repeteras, eller börja från början genom att trycka på menyknappen.

Vi rekommenderar att du börjar från början.

Du kan när du vill återvända till detta test för att kontrollera dina kunskaper.
Resultatet kommer inte att registreras.

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
0:17

Arbetsmiljö

Arbetsmiljön delas in i två delar:

Fysisk arbetsmiljö; ergonomi, ljud, luft, buller, belysning, temperatur mm

Psykisk arbetsmiljö; samarbete, arbetstider, stress, kunder, trivsel mm

Arbetsmiljölagen reglerar arbetsgivarens ansvar för arbetsmiljön. Lagen finns till för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetet ska anpassas till en anställdes fysiska och psykiska förutsättningar.

Medarbetarna har också ett ansvar i arbetsmiljöarbetet. De ska följa föreskrifter, delta i åtgärdsprogram och använda skyddsutrustning.

Fysisk arbetsmiljö

Förutsättningarna i olika butiker ser olika ut. Det är svårt att jämföra en järnhandel med en guldsmed eller en klädbutik. Dock så är många arbetsuppgifter ganska lika oavsett butikstyp.

Liknande arbetsuppgifter kan vara säljare i butiken, säljare i kassan, mottagning av gods och lagerarbete samt arbete på kontoret.

Vissa arbetar utomhus i regn och kyla medan vissa arbetar inomhus. Vissa riskerar fallskador och klämskador medan andra riskerar förslitningsskador på grund av monotona arbetsuppgifter. Därför skiljer sig den fysiska arbetsmiljön avsevärt trots att de jobbar i samma bransch.

Säljare i butik

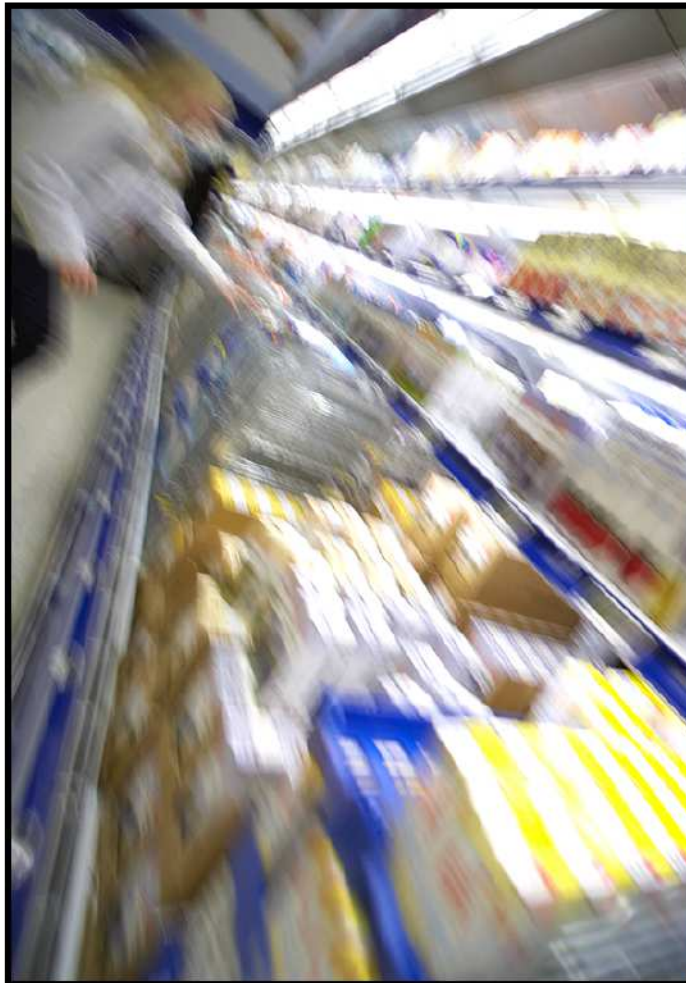
Vilka arbetsmiljöproblem kan finnas i en charkdisk i ett varuhus? Jo, det kan vara hanteringen av vassa knivar och arbete med skärmaskinen, som kan ge skärskador. Kylskador på händerna.

Vid arbete i en butik så ingår alltid att fylla på med varor i hyllorna. Ett moment är att fronta varorna dvs se till så att det alltid finns varor längst fram på hyllorna. Frontning kan innebära obekväma arbetsställningar i trånga utrymmen.

Ett annat moment är att flytta varor från lagret till butikshyllorna. Detta moment kan innehålla tunga lyft, arbete med eltruck eller handtruck. Vid arbete med truck krävs alltid särskild utbildning eftersom truckarbete innehåller många skaderisker. Vid arbete på stege eller pall finns ju risk för fallolyckor.

Många butiker har idag avtal med leverantörerna om att de ska packa upp varorna i så stor utsträckning som möjligt. Vissa leverantörer sköter påfyllnaden av "sina" hyllor i butiken.

Butikssäljaren träffar dagligen många kunder vilket för vissa säljare uppfattas som stressande.

Enkla regler vid uppackning av varor:

- Använd helst pall och i andra hand stege vid höga lyft
- Lyft så lite som möjligt dvs varor och hyllan på samma nivå
- Høj- och sänkbara vagnar i möjligaste mån
- Kärra eller truck vid varuflytt
- Lyft aldrig tunga lådor eller paket, öppna dem och lyft innehållet styckvis
- Vid arbete i kyl eller frys använd handskar och varma kläder
- Arbetsställningarna i trånga utrymmen. Rak i ryggen, använd benen vid lyft

I många butiker finns få möjligheter att sitta på arbetstid. Det kan betyda att du går flera kilometer varje dag som i sin tur ger trötta ben och rygg. Bra skor och bra golv ökar förutsättningarna för att skapa bra arbetsmiljö.

Arbetsbyten är en metod för att undvika ensidigt arbete. Denna arbetsväxling uppfattas ofta som stimulerande.

Säljare i kassan

En butik har en eller flera kassor. Där är det viktigt att vara både trevlig och snabb. I de flesta kassor är idag tunga lyft borta. Istället kommer varorna på ett rullband så lyften har försvunnit.

I en modern kassa kan man välja om man vill arbeta sittande eller stående. Och den moderna kassan är idag ofta en bit från ytterdörren så kyla och drag har försvunnit. Arbete i kassan är ganska monotont och kräver därmed arbetsbyte.

Man arbetar inte i kassan åtta timmar i sträck utan max två timmar och sedan avlösning.

I vissa butiker har man större möjlighet att röra sig i butiken. I en klädfär hjälper man kunder i butiken och går sedan till kassan och tar betalt. Man servar alltså kunden under hela besöket, från början till slut.

Arbete på lager och i godsmottagningen

Att ta emot leveranser av varor, ta varorna från lastbryggan och in på lagret är en hantering med större kolli. Vissa butiker har minimalt lager och allt ska in i butiken direkt.

På lagret ska varorna "göras i ordning för butiken". Hanteringen ska göras varligt. Kunder väljer ofta bort varor som är kantstötta, även om det inte påverkar innehållet. Du kan själv kolla vilka konservburkar som "blir kvar" sist, det är de buckliga. På lagret tas emballaget bort.

Utan truckar och vagnar blir arbetet på lagret tungt. Tunga lyft och ibland dåliga arbetsställningar.

Arbete på kontor

På kontoret görs det mesta av det administrativa arbetet. Med administrativt arbete avses; beställningar, fakturering, betalning av leveranser, arkivering, post ut och in mm. För detta arbete krävs en bra arbetsplats. Det behövs bra belysning, bra skrivbord gärna höj- och sänkbart, bra stol som kan justeras, datorskärm med låg strålning mm. Stillasittande arbete är ett hot mot hälsan. Ställ dig upp några minuter, gå någon minut varje timme.

För de människor som har ett stillasittande arbete är det särskilt viktigt att de rör sig och har en aktiv fritid. Därför tillhandahåller många företag gymkort till sina medarbetare så att de ska kunna träna på sin fritid, gratis.

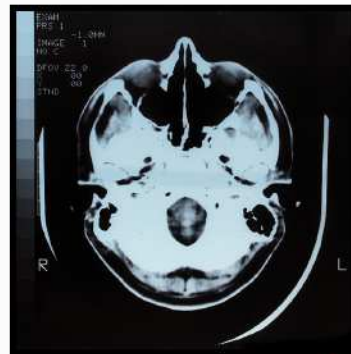
Psykisk arbetsmiljö

Den psykiska arbetsmiljön är kanske minst lika viktig som den fysiska. Den är dock oftast svårare att mäta. Men den är inte omöjlig att mäta.

Genom att årligen genomföra en "klimatanalys" kan arbetsgivaren få en jämförande bild av hur medarbetarna trivs på jobbet. I klimatanalysen ställs frågor om samarbete i arbetslagen, relationen mellan medarbetare och chef, arbetstiderna, relationen med kunder, stressnivå mm.

En av de allra viktigaste hälsobefrämjande åtgärderna som kan genomföras är att medarbetarna ska få möjlighet att påverka sin egen vardag. Allt ifrån arbetstider till hur olika arbetsmoment ska genomföras.

Att arbeta i servicebranschen ställer ett antal speciella krav på medarbetarna som därmed påverkar deras arbetsmiljö. Det kan vara mycket obekväma och oregelbundna arbetstider, arbete i kunders hem mm. Att genomföra sitt arbete med kunder i sin omedelbara närhet med kunder som kräver att du jobbar snabbt och felfritt kan upplevas som stressande.

Samarbete

Väldigt få människor är ensamarbetare på den svenska arbetsmarknaden. Istället så jobbar folk i grupper, lag eller team där alla på ett eller annat sätt är beroende av varandra. Det är för gruppen viktigt att alla bidrar med sin insats. För att gruppen ska kunna lösa sina uppgifter krävs det att var och en gör sitt och så måste man kunna samarbeta. Vissa anställda har arbetsbeskrivningar som reglerar vad du ska göra på jobbet.

”Vi är varandras arbetsmiljö”! En av de viktigare arbetsmiljöfaktorerna är vilka arbetskamrater vi har och hur vi trivs med varandra. Det är ofta för arbetskamraterna som vi ställer upp och gör extra insatser på jobbet. T ex kommer till arbetet även om vi är lite krassliga och annars skulle stannat hemma. Ett bra samarbete präglas av en respekt, tolerans och öppenhet mot att människor är olika, har olika behov och drivkrafter. ”Hur premieras medarbetare som säger vad de tycker”? En bra fråga som många chefer inte kan besvara.

Arbetstider

Många anställda i servicebranschen arbetar oregelbundna och obekväma tider. Tider när andra är lediga; helger, kvällar och nätter. Att arbeta på detta sätt ger ofta tillägg på lönen eller kortare vecko-arbets-tid.

Oregelbundna tider är påfrestande för kroppen och därför är vila, pauser och raster extra viktiga. Butiker vill ha öppet när kunderna har tid att handla. När många kunder är i butiken bör man ha hög bemanning i butiken, därav obekväma tider för de anställda.

Arbets-tids-lagen reglerar bl a hur mycket man får arbeta per dygn, vecka och år.

Klicka på länken nedan för att läsa mer om arbets-tids-lagen.

[Länk till arbets-tids-lagen](#)

Kundernas påverkan på arbetsmiljön

När man trivs på sitt arbete är det enklare att vara glad och engagerad i kontakten med kunderna. Det finns dock tillfällen när kunderna kan skapa olustkänsla och vantrivsel.

När kunder reklamerar kan vara ett sådant tillfälle. Kunderna klagar på något som vi sålt till dem.

Anställdas förmåga att hantera reklamationer är ofta helt avgörande för hur kunderna bedömer vår förmåga till service. Reklamationen kan, om medarbetaren är skicklig, bli vår viktigaste reklam-aktion. Därför är det viktigt att det finns rutiner för hur en reklamation ska gå till. Bli så att gällande lagstiftning följs.

För att kunna hantera reklamationer krävs särskild utbildning och ska inte hanteras av vem som helst på företaget. Särskilt reklimationsutbildad personal har man ibland samlat i en supportavdelning. Arbetet där är speciellt pressat och stressat. Speciellt viktigt är att inte komma i konflikt med kunderna.

Stress

Stress är en försvarsmekanism. Långvarig stress är skadlig för kroppen.

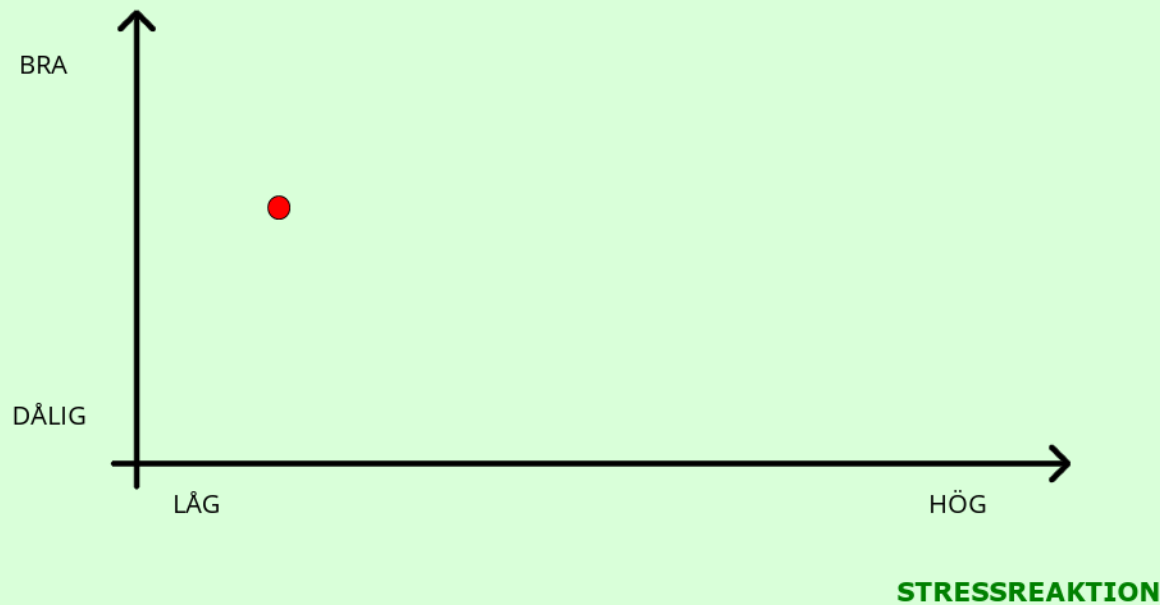
Stress är kroppens förberedelse för fysisk aktivitet. Kroppen förbereder sig genom att höja pulsen, blodtrycket och andningen samt så spänns musklerna. Lite stress gör oss duktigare medan för mycket förlamar oss.

Tidiga varningar kan vara att man sover dåligt, har huvudvärk och ont i magen.

Dra i reglaget för att se hur prestationsförmågan påverkas av stress.

PRESTATIONSFÖRMÅGA

Stresskonen

Stresskonen visar att ju mer stress en person utsätts för desto mindre kan personen utnyttja sitt intellekt och prestationen försämras betydligt.

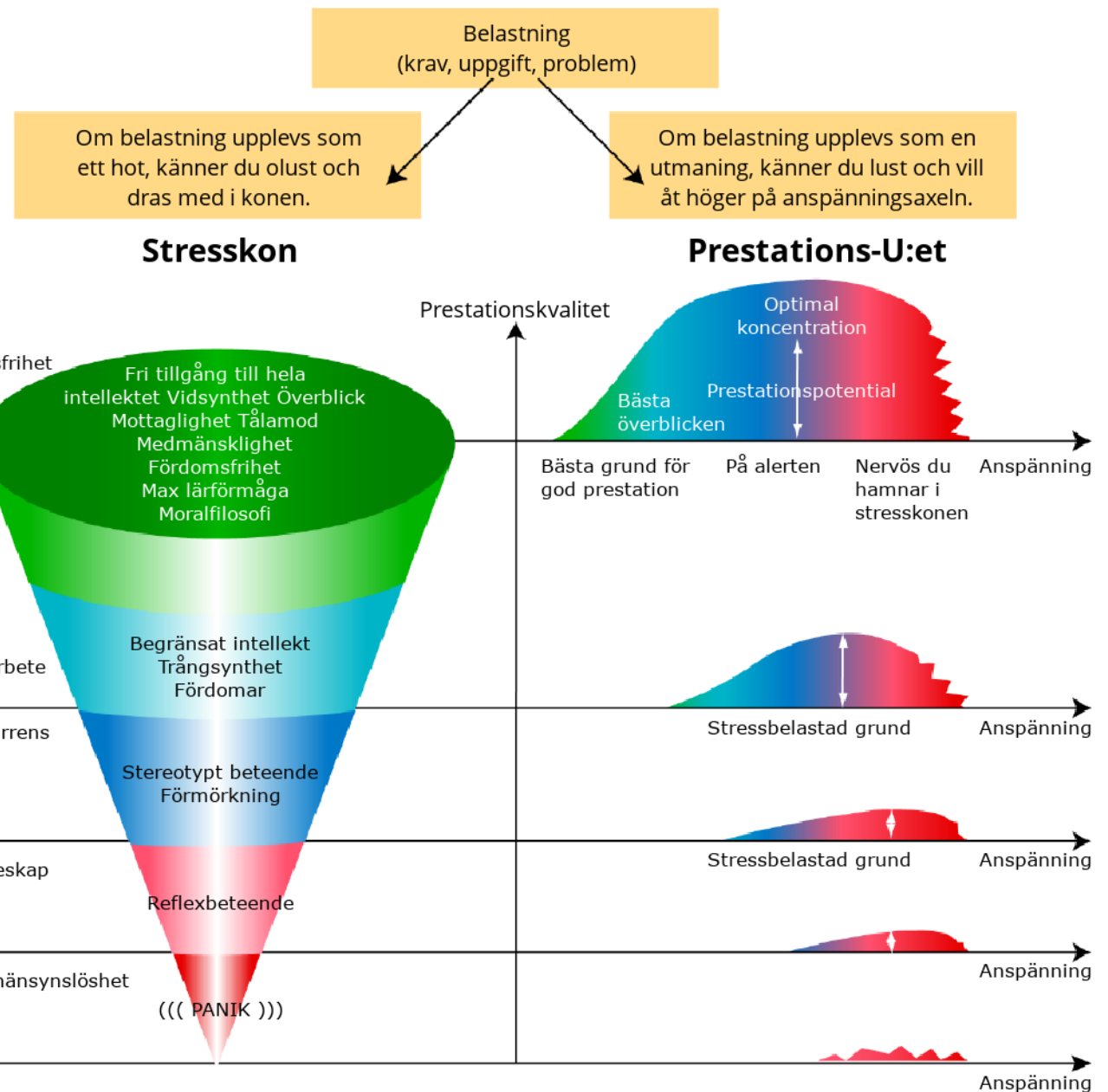
En människas tanke- och handlingsförmåga speglas av konens diameter där hon befinner sig. Är man nära spetsen kan man inte ta in och behandla information eller tänka lika fritt som om man är långt ifrån spetsen.

Stressens ursprung är viktig för att kunna lösa problemet och om det beror på arbetssituationen måste arbetsgivaren agera. Det är nog vanligt att det är en kombination av privatlivets och arbetslivets situation som utlöser stress. En stressad medarbetare gör aldrig ett bra arbete. Flexiblare arbetstider kan ibland vara en lösning.

Tryck på knappen nedan för att läsa en artikel om hur rättvisa på jobbet påverkar sömnen.

Artikel

Stress

Själv kan man göra en del för att inte bli sjuk av stress.

Till exempel följande:

- Börja med att lyssna på din kropps signaler och erkänna för dig själv att du är stressad
- Din omgivning ska få reda på din stress, berätta
- Inse att din tid inte räcker till allt
- Prioritera dvs säg nej till saker
- Gör saker lite långsammare inte snabbare
- Försök att sova minst åtta timmar
- Ta raster och pauser
- Motionera mera

Notera att vara pressad och att vara stressad inte är samma sak.

I vardagligt tal blandar kanske många ihop pressad-stressad.

Att vara pressad, att ha mycket att göra, kan leda till stress men behöver definitivt inte göra det.

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
1:13

Arbetsmiljö inom elbranschen

Elektriker arbetar framförallt med installation och service av elektriska anläggningar.

Det finns fyra huvudtyper av elektriker:

- installationselektriker som huvudsakligen arbetar med elinstallation i nybyggnationer
- serviceelektriker som utför service och små utbyggnader av redan befintliga anläggningar
- industrielektriker som jobbar med underhåll framför allt vid industrier och fabriker
- svagströmselektriker/kommunikationselektriker som huvudsakligen utför just svagströmsinstallationer såsom data, tele, larm och passagesystem.

Arbetsmiljön skiljer sig mycket mellan de olika huvudtyperna.

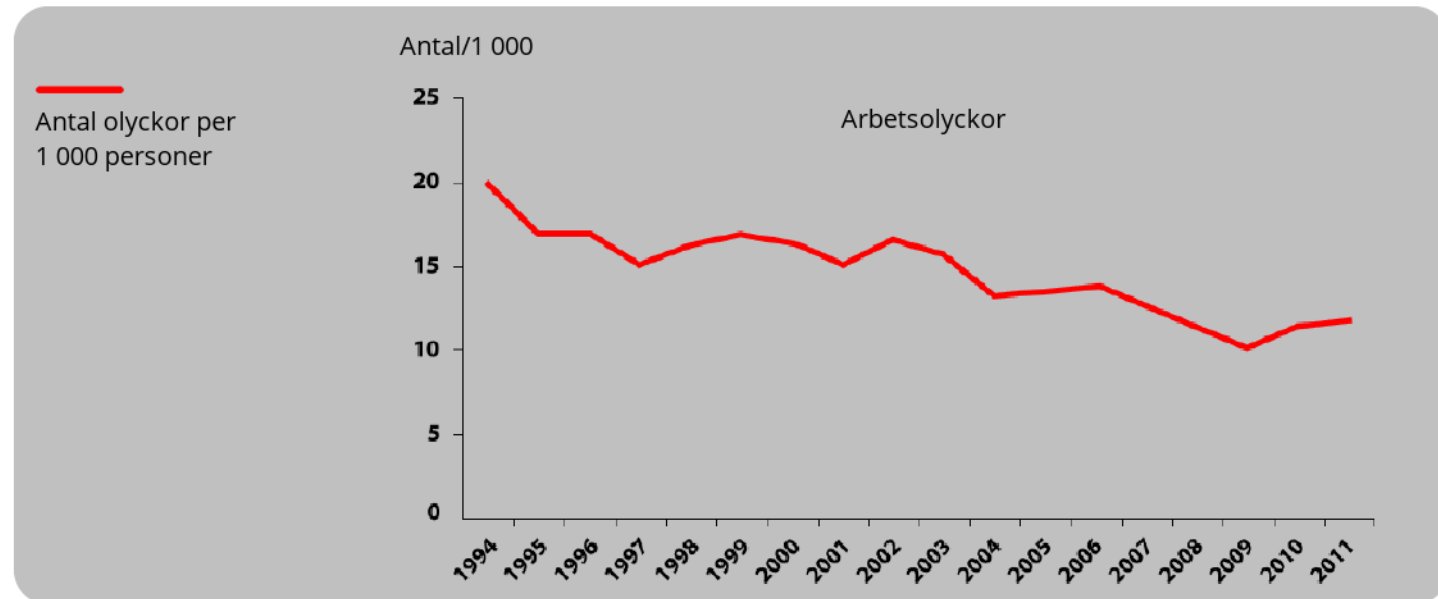
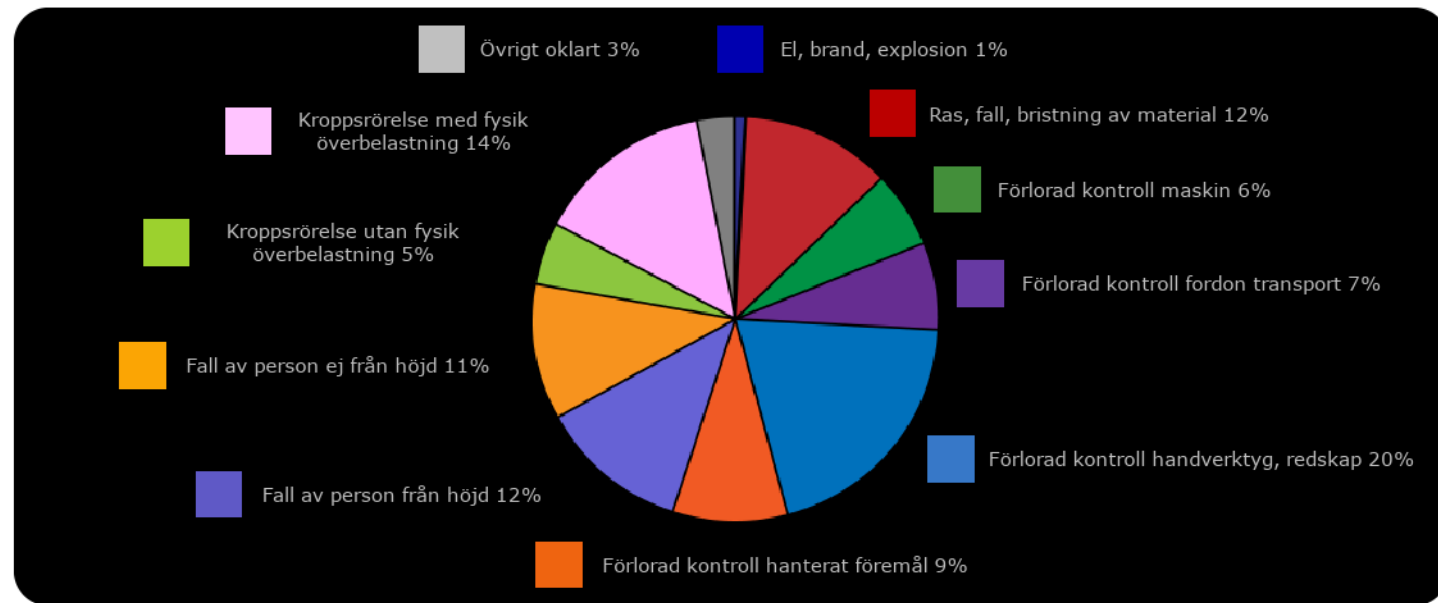

Arbetsmiljö inom elbranschen

Riskerna med att arbeta med el kan delas in i två delar; fara för liv och hälsa, och fara för brand. Elsäkerhet regleras därför av arbetsmiljölagen men även av ellagstiftningen, den senare innehåller en rad viktiga säkerhetsregler.

Elsäkerhetsfrågor ska gärna samordnas med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under de senaste åren har antalet anmälda elolyckor till Elsäkerhetsverket varit över 300 per år. Tidigare undersökningar som Elsäkerhetsverket genomfört bland elyrkesmän har visat att endast ett fåtal av de som sagt sig ha fått ström genom kroppen, har anmält händelsen till arbetsgivaren.

Vid arbete med elektrisk ström är risken stor att utsättas för strömgenomgång eller ljusbåge. Det är inte bara vid högspänning (>1 000V) som livsfaran är överhängande utan även vid lågspänning. Var därför alltid uppmärksam på följdverkningar efter en elolycka och rapportera alltid till arbetsgivaren. Normalt sett ska även tillbud rapporteras dvs det var nära att en olycka inträffade.

Arbetsmiljö inom handeln

Handeln är en av Sveriges mest omfattande branscher och sysselsätter flera hundratusen personer på hel- och deltid.

Branschen omfattar såväl parti- som detaljhandel och har förändrats mycket under de senaste tio åren.

Teknikutvecklingen har lett till nya frågeställningar inom arbetsmiljö och säkerhetsområdet.

Inom handelns område finns många frågor som är centrala ur arbetsmiljöperspektiv. För den som arbetar i en enskild butik kan det till exempel gälla säkerhet, hantering av kontanter, varuhantering, planering och utformning av lager och butik.

Eftersom vissa serviceyrken hanterar kontanter är rån ett frekvent arbetsmiljöproblem. För de som drabbas är det vanligen mycket traumatiskt.

Metod för att arbeta med arbetsmiljö i en mindre butik

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) behöver varken ta mycket tid eller vara krångligt. Det handlar om att låta alla komma till tals, undersöka risker och vidta åtgärder. Har företaget redan en tillfredsställande arbetsmiljö på arbetsplatsen så räcker det med ett par timmar. Det är arbetsgivaren som ansvarar för arbetsmiljön och som ska se till att arbetsmiljöarbetet ingår som en naturlig del i verksamheten.

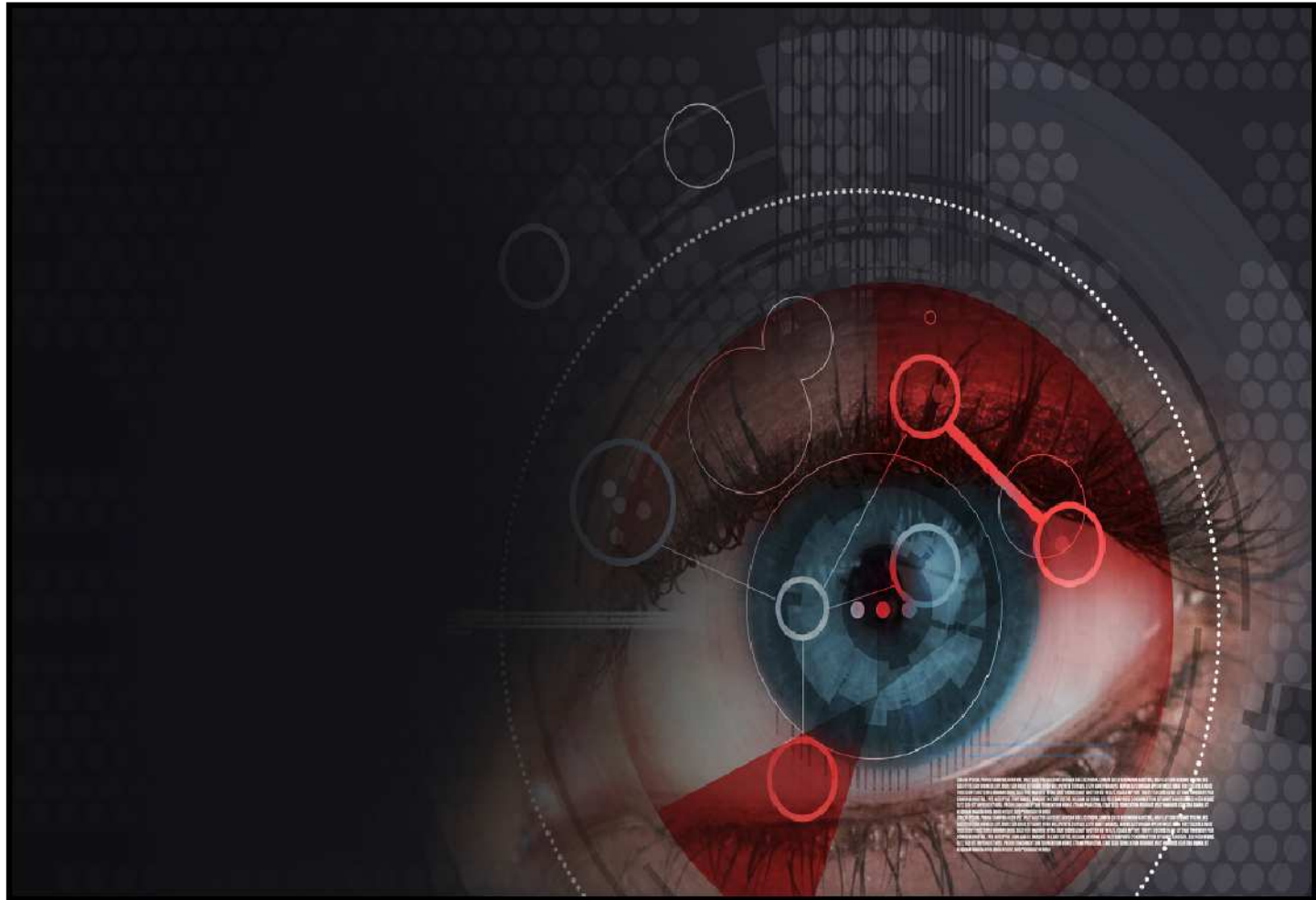

Exempel på metodik:

Kontrollera arbetsmiljön med hjälp av nedanstående sex punkter. Följ upp arbetet med ett årligt möte med alla chefer och medarbetare.

1. Undersök arbetsförhållandena. T ex tunga lyft, våldsrisker, korttidsfrånvaro.
2. Gör en riskbedömning; "tänk efter före".
3. Bestäm vem som ska åtgärda och vem som ska följa upp de risker som framkommit.
4. Åtgärda riskerna och utforma en handlingsplan för sådant som inte kan åtgärdas omgående.
5. Följ upp redan genomförda åtgärder och gör en arbetsmiljöpolicy för arbetsmiljöarbetet på längre sikt.
6. Fördela uppgifterna samt se till att de som ska delta har tillräckliga kunskaper.

Kom ihåg att det är obligatoriskt att skriva ner riskbedömningar och handlingsplaner. Följer den lilla butiken, upp till tio anställda, punkterna 1-6 ovan så följs de lagkrav som finns på företaget.

Statistik från detaljhandeln

Läs om arbetsskadefakta genom att klicka på knappen nedan och besvara följande frågor:
(Du måste ha svarat rätt för att kunna gå vidare)

Är det fler män än kvinnor
som anmäler arbetsskador?

- ☐ Ja
☐ Nej

Drabbas fler kvinnor
än män av fallolyckor?

- ☐ Ja
☐ Nej

Vilken typ av besvär var vanligast vid
arbetssjukdomar?

- ☐ Psykosocial karaktär
☐ Muskel och ledbesvär
☐ Hörselnedsättning/tinnitus
☐ Luftvägar och andningsorgan

Korta arbetsskadefakta

Vinster med att jobba med en bra arbetsmiljö

Vinster med att jobba med en bra arbetsmiljö:

- Färre olyckor och sjukdomar
- Mindre sjukfrånvaro och minskad stress
- Ökad trivsel och engagemang
- Verksamheten fungerar bättre och får ett gott rykte

OLYCKOR / SJUKDOM

STRESS / SJUKFRÅNVARO

ÖKAD TRIVSEL

GOTT RYKTE

Vem gör vad?

Arbetsdagarna rapporterar risker, sjukdom, olycksfall och tillbud. Både arbetsgivaren och arbetstagen ger förslag till åtgärder. Skyddsombudet är med och planerar genomförandet av åtgärder. Även företagshälsovården kan hjälpa till.

Arbetsgivaren har huvudansvaret och kan aldrig fransäga sig det.

Arbetsgivaren

Huvudansvar

Skyddsombud

Företagshälsovården

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
1:21

Belastningsergonomi

Filmer om belastningsergonomi har tagits fram av Elektrikerförbundet i syfte att visa exempel på hur elektriker arbetar och hur olika arbetsmoment kan se ut. Det är svårt att beskriva detta i text och därför har filmerna tagits fram.

Tanken är att filmerna ska kunna användas av såväl medlemmar och skolor som ombudsmän och försäkringshandläggare. Redan idag finns det bra möjligheter att förbättra de arbetsmoment som beskrivs i filmerna. Men då krävs det att de beaktas redan vid projektering samt att elektrikererna använder de hjälpmedel som finns.

Klicka på länken nedan för att titta på dessa filmer.

[Länk till belastningsergonomi på www.sef.se/](http://www.sef.se/)

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
1:22

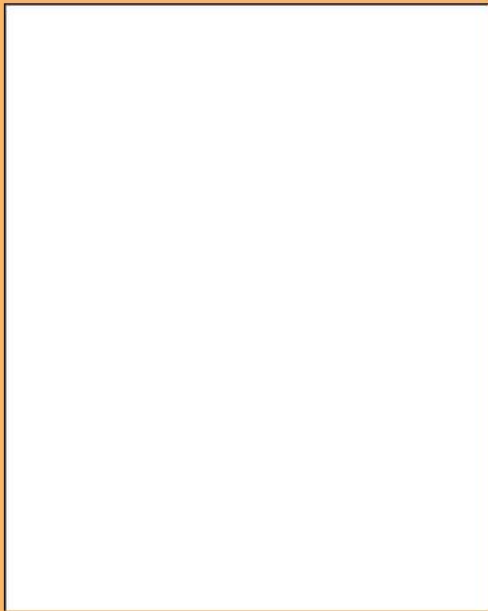

Artikel

Individuell uppgift

Vad tycker du om Carinas metod att hantera arbetsmiljöfrågorna? Motivera.

Tror du på att "receptet för framgång är en god arbetsmiljö"? Motivera.

"Arbetsmiljön vill jag inte delegera"

Text: Peter Fredriksson | Publicerad: 2013-05-28

Blott 33 år gammal blev Carin Stoeckmann vd för Byggmästar´n i Skåne AB. Sedan dess har omsättningen tredubblats. Receptet för framgång heter en god arbetsmiljö, och därför har hon till skillnad från många andra chefer valt att inte delegera bort de frågorna.

Ofta hävdas att arbetsmiljöfrågorna är ett eftersatt område inom byggbranschen som helhet, men det är en bild som Carin Stoeckmann inte känner igen. Hon erkänner att det kan finnas attitydproblem på många byggarbetsplatser, det kan handla om alltifrån från att man struntar i att bära hjälm till att man inte använder rätt metoder. Men samtidigt har byggindustrin tagit problemen på allvar och många undersökningar visar att de anställda anser att de trivs samtidigt som sjukfrånvaron är rekordlåg.

– Visst kan vi bli bättre på flera områden, och det är just det som är den stora utmaningen både för vårt företag och för byggbranschen i sin helhet, säger Carin Stoeckmann som konstaterar att själva kärnan i det systematiska arbetsmiljöarbetet handlar om att föra en ständig dialog med så många inblandade parter som möjligt.

Som verkställande direktör för ett byggföretag med drygt 200 anställda handlar det om att axla flera roller och att vara flexibel.

Samtidigt ger arbetsrollen henne möjlighet att kunna ägna sig operativt åt arbetsmiljöfrågorna, vilket är relativt ovanligt för en verkställande direktör.

– Ja, många chefer delegerar nog de uppgifterna till någon annan. Men jag har valt att hålla i de frågorna eftersom de intresserar mig. Personligen anser jag att det inte går att driva ett företag med framgång under lång tid utan att arbetsmiljöfrågorna väger tungt i det dagliga arbetet. De ska finnas med på agendan i både stort och smått. Därför vill jag försäkra mig om att de här frågorna inte stannar i ledningsgruppen utan att de verkligen kommer ut i produktionen, säger hon och tillägger att hon alltid förespråkat ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

I dag har företaget funnit en form som fungerar väl i den löpande verksamheten. Genom att regelbundet träffas i olika forum med hantverkare respektive tjänstemän går det att snabbt och effektivt fånga upp olika frågeställningar som dykt upp.

Det kan handla om allt ifrån önskemål av att köpa in nya typer av skyddsglasögon till att förändra metoder som antingen stör eller som bör vidareutvecklas. Eftersom byggbranschen hanterar stora mängder kemikalier och farliga ämnen dyker det ofta upp frågor kring hur man ska hantera riskerna med dessa.

– I samtliga forum är arbetsmiljöfrågorna ett stående inslag samtidigt som vi försöker få bort de vattentäta skott som det så lätt kan bli mellan olika yrkesgrupper och roller. Tack vare att vi träffas regelbundet och att så många medarbetare är involverade får vi en ordentlig genomlysning och lär oss av varandra. Carin Stoeckmann menar att byggbranschen är lite speciell eftersom man ofta arbetar väldigt nära andra företag. På ett bygge kan det finnas personal från ett tiotal andra företag, och det innebär att man påverkas väldigt mycket av hur de andra företagen hanterar olika arbetsmiljörisiker.

Artikeln är hämtad från tidningen Arbetsliv.
<http://www.prevent.se/sv/Arbetsliv/>

Miljömedvetenhet

Att arbeta miljömedvetet innebär att i allt du gör så ska du belasta miljön så lite som möjligt. Övergripande ska man använda minimalt av allting alltid. Jordens resurser är inte oändliga utan allt du gör för att spara på jordens resurser är av godo.

Transporter, att flytta varor och människor från en plats till en annan, är ofta mer resurskrävande än själva tillverkningen av varan. Det betyder att genom att minimera alla transporter så bidrar vi positivt till en minskning av miljöpåverkan.

Inom dagligvaruhandeln och i hushållen slängs mycket varor ibland bara för att varan kommit för nära "bäst före datum". Inom detta område finns mycket att göra för att minska livsmedelsproduktionens miljöpåverkan.

Miljömedvetenhet

Fler och fler kunder ställer krav på miljömedvetenhet innan inköp. Det kan vara närproducerade livsmedel, under vilka förhållande har äggen producerats, använder ni miljöbilar vid leverans mm. Kunder ställer idag frågor om miljömedvetenheten som väldigt få såg framför sig för tio år sedan. Om ett företag vill vara med i en offentlig upphandling så är en vanlig regel att företagets miljöpolicy ska bifogas anbudet. Det är ett sätt för stat och kommun att försöka driva miljöarbetet ute på företagen framåt.

Till höger visas ett exempel på en miljöpolicy:

MILJÖPOLICY

Vi ska vara ett företag som verkar för en bättre miljö genom att ständigt värdera det vi gör utifrån dess miljöpåverkan.

Vi ska därför:

- öka kunskapen och höja medvetandet kring miljöfrågor hos alla anställda
- påverka, ställa krav på och samarbeta med andra företag, leverantörer, myndigheter och organisationer
- se miljöförbättrande åtgärder som investeringar
- förebygga föroreningar i luft, mark och vatten genom att beakta miljöpåverkan av det vi gör
- ständigt sträva efter att förbättra utnyttjandet av våra resurser inom företaget.

När man har bestämt sig

Alla företag kommer förre eller senare att tvingas till en miljömedvetenhet. Antingen från myndigheterna eller från kunderna.

Exempel på hur ett företags miljöpolicy skulle kunna se ut

Från och med i år drivs miljöfrågorna av en miljöansvarig, Sten Karlsson. Genom den miljöansvarige ökas samordningen och integreringen i verksamheten och med våra leverantörer. Vårt miljöarbete, som inleddes 2011, omfattar projekt och aktiviteter med anknytning till all verksamhet i företaget.

För att på sikt uppnå en harmonisering och standardisering av vårt kvalitetsarbete pågår en integrering i samband med vår verksamhetsutveckling. Detta baseras på den internationella standarden ISO 14001. Vi kommer nästa år att certifiera företaget enligt denna norm.

Genom kontinuerliga personalmöten, diskussioner med kunder och leverantörer kan vi hjälpas åt att föra miljöarbetet framåt i hela företaget.

Handlingsplan

Vi har upprättat en handlingsplan utifrån vår målsättning.

Handlingsplanen omfattar följande:

- Källsortering av avfall

Vi källsorterar vårt avfall och lämnar papper för återvinning

- Energisparåtgärder

Ett fastställt mål är att öka användningen av datorer och tillhörande programvaror för att minska pappersanvändandet för att sprida information till personal, kunder och leverantörer. Företaget använder lågenergilampor i de belysningsarmaturer där detta är möjligt.

- Miljöanpassade inköp

Ett fastställt mål är att alltid beakta miljöaspekter vid inköp av produkter som används i verksamheten, allt från fordon och bränslen till kopieringspapper och pennor. Detta har medfört en övergång till mer miljöanpassade produkter. Efterlevnad av kraven är ett måste och diskuteras vid personalmöten en gång per månad.

- Miljökrav på våra varor och tjänster

De varor och tjänster vi marknadsför ska vara tillverkade av material som kan återvinnas eller av återvunnet material, där så är möjligt. Ett av företagets mål är att ta bort produkter ur verksamheten som inte är tillverkade på ett miljövänligt sätt eller som innehåller miljöfarliga ämnen.

- Miljökrav på våra leverantörer

Ett av företagets miljömål är att påverka våra huvudleverantörer att alltid beakta miljöaspekter i sin produktion och verksamhet.

- Användning av bästa möjliga bränsle och minskad bränsleförbrukning

Ett av de miljömål som satts upp för verksamheten föreskriver bästa möjliga bränsle och krav på åtgärder för att minska bränsleförbrukningen.

- Miljöinformation till anställda, kunder och leverantörer

Samtliga anställda i verksamheten ska ha vetskap om företagets miljömål. Detta följs regelbundet upp vid personalmöten en gång per månad där också ny information ges. Genom muntlig och skriftlig kommunikation informeras våra kunder om vårt fortlöpande miljöarbete. Med våra leverantörer har vi en ständigt pågående dialog om miljöförbättrande åtgärder.

Skriv din egen miljöpolicy och handlingsplan

Formulera en enkel miljöpolicy och handlingsplan för Nisses Livsmedelsbutik AB.

Formulera en enkel miljöpolicy och handlingsplan för Nisses Elfirma AB.

Utgå gärna från miljöpolicy och handlingsplanen i föregående steg.

Klicka på rutan 'Individuell uppgift' för att visa större fönster där du kan skriva in din text.

Individuell uppgift

Miljöpolicy/Handlingsplan - Nisses Livsmedel AB

Individuell uppgift

Miljöpolicy/Handlingsplan - Nisses Elfirma AB

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
2:5

Sammanfattning

I kapitlet har du bl a fått lära dig att:

Arbetsmiljön består av två delar; fysisk och psykisk arbetsmiljö.

Arbets-tids-lagen reglerar om arbetstider och hur de får planeras.

Samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare gör så att arbetsmiljöarbetet blir bättre.

När man har oregelbundna arbetstider är raster och pauser extra viktiga.

Vid stillasittande arbete bör man variera arbetsställningen, sitta-stå, samt att ha en aktiv fritid.

Det finns regler för avlösning vid arbete i kassan.

Arbetsgivarens huvudansvar för arbetsmiljön regleras i arbetsmiljölagen.

Lagerarbete kan vara fysiskt ansträngande och man ska använda hjälpmedel vid tunga lyft.

Ett bra sätt att undvika arbetsskador är att variera arbetsuppgifterna, s k jobbro-tation.

En bra arbetsmiljö bra för såväl företagets ekonomi som rykte.

Arbetsmiljöarbete går mycket ut på att upptäcka olika faror i tid och åtgärda innan olyckan inträffar.

En konfliktfylld arbetsplats är destruktiv, särskilt om konflikter inte blir lösta.

Miljömedvetenhet är en konkurrensfördel för många företag.

Sammanfattning av dina egna tankar och gruppuppgifter

Individuell uppgift

Vad tycker du om Carinas metod att hantera arbetsmiljöfrågorna? Motivera.

Tror du på att "receptet för framgång är en god arbetsmiljö"? Motivera.

Individuell uppgift

Miljöpolicy/Handlingsplan - Nisses Livsmedel AB

Sammanfattning av dina egna tankar och gruppuppgifter

Individuell uppgift

Miljöpolicy/Handlingsplan - Nisses Elfirma AB

Oskar Persson
P&L Nordic AB

Aktivitetspoäng
0 av 9

Arbetsmiljö

Sidnummer
S:3

